

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΠΝΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΙΑΤΡΕΙΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

πρόδρομα αποτελέσματα

34ο Πανελλήνιο Πνευμονολογικό Συνέδριο

Βιργινία-Βαία Δήμου, Αικατερίνη Πάνου, Ίρμα Μπράτσκα, Σοφία Αριστείδου, Γεωργία Ορφανίδου, Σπυρίδων Θύμης, Πηνελόπη Μιχαλοπούλου, Ευαγγελία Χονδρού
4^η Πνευμονολογική κλινική, Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία»

Το κάπνισμα αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα υγείας παγκοσμίως. Το ποσοστό των καπνιστών φαίνεται να μειώνεται τα τελευταία 20 έτη σε παγκόσμιο επίπεδο ωστόσο, 1 στους 4 ενήλικες παραμένει καπνιστής και το τίμημα στην υγεία παραμένει βαρύ με 8×10^6 πρόωρους θανάτους να αποδίδονται στο κάπνισμα για το 2023. Στην περαιτέρω μείωση του καπνίσματος και των συνεπειών του τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο.

Σκοπός: Να εκτιμηθεί ο βαθμός ενημέρωσης των καπνιστών για τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος.

Υλικό-Μέθοδος: Ενεργοί καπνιστές, ασθενείς της κλινικής και συνοδοί αυτών, συμπλήρωσαν ανώνυμα ερωτηματολόγιο με στοιχεία δημογραφικά, καπνιστικής συνήθειας, γνώσεων – για την ύπαρξη τον τρόπο και το σκοπό λειτουργίας - και άποψης για τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος.

Αποτελέσματα: Στην έρευνα συμμετείχαν 80 άτομα, 38 άνδρες (47.50%) και 42 γυναίκες (52.50%) ηλικίας 25 έως 89 ετών (διάμεση τιμή: 58 έτη) με καπνιστική βαρύτητα 3 έως 200 πακέτα-έτη (διάμεση τιμή: 30) στην πλειοψηφία τους κάτοικοι αστικών κέντρων (83.75%) και πάσχοντες από χρόνια νόσημα (61.25%). 55 από τους συμμετέχοντες (68.75%) είχαν προσπαθήσει τουλάχιστον μία φορά να διακόψουν το κάπνισμα, στην πλειοψηφία μόνοι τους (87.00%), και οι 52 από αυτούς (94.50%) το είχαν καταφέρει για 3 ημέρες έως 15 έτη (διάμεση τιμή: 5.5 μήνες). Μόνο 8 άτομα (10.00%) είχαν απευθυνθεί σε Ιατρείο Διακοπής Καπνίσματος – τα 5 είχαν πετύχει αποχή για 1 έως 24 μήνες.

47 άτομα (58.75%) γνώριζαν την ύπαρξη των ιατρείων διακοπής, 29 άτομα (36.25%) τη λειτουργία τους σε δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και 26 άτομα (32.50%) τη στελέχωσή τους από εξειδικευμένο προσωπικό.

Από τους ερωτηθέντες, 53 (66.25%) και 48 (60.00%) δεν γνώριζαν κάτι σχετικά με το τι παρέχουν και πού στοχεύουν τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος, αντίστοιχα.

Συνολικά, 76 άτομα (95,00%) ήταν μη ενημερωμένα για τα ιατρεία [46 άτομα (57.50%) είχαν μερική και 30 άτομα (37,50%) μηδενική ενημέρωση] και από αυτά, 55 άτομα (72,50%) εξέφρασαν επιθυμία να μάθουν περισσότερα. Μόνο 4 άτομα (5.00%) είχαν πλήρη σχετική ενημέρωση. Ως πηγή των γνώσεων αναφέρθηκε κάποιος συγγενικό ή φιλικό πρόσωπο, το διαδίκτυο, η τηλεόραση, ο προσωπικός ιατρός και η ίδια εμπειρία σε ποσοστό 40.00%, 28.00% , 26.00%, 22.00% και 16.00% αντίστοιχα.

Από τα 8 άτομα με επίσκεψη σε ιατρείο διακοπής καπνίσματος, τα μισά πήγαν κατόπιν σύστασης ιατρού.

Από τα 72 άτομα χωρίς τέτοια επίσκεψη, 37 (51.50%) δήλωσαν ως αίτιο την απουσία επιθυμίας, 28 (38.00%) την απουσία γνώσης, 6 (8,00%) την αδυναμία μετάβασης και 1 (1,50%) την ιατρική σύσταση(!).

Τέλος, 30 άτομα (37.50%) θα πήγαιναν σε ιατρείο αν αποφάσιζαν διακοπή καπνίσματος στο μέλλον.

		άτομα	Ποσοστό (%)
Φύλο	άνδρες	38	47,50
	γυναίκες	42	52,50
Ηλικία (έτη)	< 40	5	6,25
	40 – 65	49	61,25
	≥ 65	26	32,50
Διαμονή	αστική	67	83,75
	ημι-αστική	13	16,25
Καπνιστική Βαρύτητα (ταιγάρα/ημέρα)	< 5	6	7,50
	5-20	51	63,75
	> 20	23	28,75
Χρόνιο Νόσημα	ναι	49	61,25
	όχι	31	38,75
Προσπάθεια Διακοπής	καμία	25	31,25
	1	25	31,25
	≥ 2	30	37,50
Τρόπος Διακοπής (*n=55)	μόνος *	53 *	96,00 *
	ιατρείο	8 *	15,00 *

		άτομα	Ποσοστό (%)
Υπαρξη	Ναι	47	
	Όχι	2	
	Δεν Γνωρίζω	31	38,75
Τόπος Λειτουργίας	Δημόσιο	21	
	Ιδιωτικό	2	
	Δημόσιο + Ιδιωτικό	6	
	Δεν Γνωρίζω	51	63,75
Προσωπικό	Εξειδικευμένο	26	
	Μη-Εξειδικευμένο	0	
	Δεν Γνωρίζω	51	63,75
Παροχές Ιατρείου	Ενημέρωση για Επιπτώσεις Καπνίσματος	22	
	Προσαρμοσμένο Πρόγραμμα Διακοπής	16	
	Ιατρική Παρακολούθηση Υγείας	12	
	Συμβουλευτική Υποστήριξη / Καθοδήγηση	19	
	Ψυχολογική / Διατροφολογική Υποστήριξη	11	
	Φαρμακευτική Αγωγή	12	
	Όλα τα Ανωτέρω	6	7,50
	Δεν Γνωρίζω	53	66,25
Στόχος Ιατρείου	Αύξηση Πιθανότητας Διακοπής	19	
	Διευκόλυνση Διαδικασίας Διακοπής	30	
	Όλα τα Ανωτέρω	18	22,50
	Απουσία Συγκεκριμένου Στόχου	1	
	Δεν Γνωρίζω	48	60,00

Συμπεράσματα: Η ενημέρωση των καπνιστών για τα ιατρεία διακοπής καπνίσματος φαίνεται ελλιπής και ανεπαρκής. Δράσεις που θα τα κάνουν ευρύτερα γνωστά στο κοινό κρίνονται απαραίτητες ενώ, αναγκαία φαίνεται και η ευαισθητοποίηση του ιατρού προκειμένου να κινητοποιήσει και να ενημερώσει σχετικά τους καπνιστές ασθενείς του. Η μελέτη μας συνεχίζεται προς αύξηση του δείγματος.